

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
OPĆINA MAGLAJ,

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
ZENICA – DOBOJ CANTO
MAGLAJ MUNICIPALITY

*Služba za boračko-invalidsku i socijalnu zaštitu
opću upravu i društvene djelatnosti*

Broj: 03-49-974-2/19
Maglaj: 12.09.2019.godine

OPĆINSKO VIJEĆE

PREDMET: Informacija o o stanju socijalne zaštite na općini Maglaj, dostavlja se ;-

Na osnovu Plana i programa rada Općinskog vijeća Maglaj za 2019.godinu („Službene novine Općine Maglaj,, broj 2/19) planirane su i tačke „Informacija o stanju socijalne zaštite na općini Maglaj“.

S tim u vezi služba je od JU Centar za socijalni rad Maglaj dobila traženu informaciju, koju Općinskom vijeću dostavlja na uvid.

RUKOVODILAC SLUŽBE
Eldina Mehinagić

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON

JU Centar za socijalni rad Maglaj

**INFORMACIJA O STANJU SOCIJALNE ZAŠTITE NA PODRUČJU OPĆINE
MAGLAJ**

Maglaj, septembar 2019.

JU Centar za socijalni rad Maglaj posluje sa sjedištem u Maglaju, ul. Srebreničkih žrtava rata bb (u daljem tekstu : Centar). Centar radi od 1975. Osnivač je Općina Maglaj. Organ upravljanja je Upravni odbor kojeg imenuje i razrješava Općinsko vijeće.

Centar trenutno upošljava 9 radnika, od kojih je 7 stalno uposlenih, a dva su na određeno vrijeme (godina dana):

- 1-direktorica
- 2- diplomirani socijalni radnik
- 3- socijalni radnik- BA
- 4- diplomirani pravnik
- 5- socijalni radnik
- 6- pravnik
- 7- računovođa- diplomirani ekonomista
- 8-administrativni radnik
- 9-vozač, kurir

Centar posjeduje vlastitu poslovnu zgradu koja je izgrađena 2006. godine. Prizemlje zgrade dato je na korištenje JU Dnevni centar za djecu i odrasle sa posebnim potrebama Zenica. Inače ideja za otvaranje Dnevnog centra je i potekla iz Maglaja. Trenutno su tu odrasle osobe na radno-okupacionoj terapiji , dok djeca idu u Žepče.

Centar je tehnički dobro opremljen, imamo i vlastit automobil, adekvatne prilaze za invalidne osobe i kancelariju u prizemlju za potrebe ove kategorije.

U okviru svoje djelatnosti Centar , u skladu sa zakonskim propisima , uredno vodi evidenciju o pruženim uslugama, kao i o korisnicima usluga. S obzirom na široku lepezu usluga koje se pružaju našim korisnicima , rad zaposlenih moramo objasniti po referatima.

SOCIJALNA ZAŠTITA STANOVIŠTVA

Kada je u pitanju pružanje usluga socijalne zaštite korisnike razdvajamo na maloljetna i punoljetna lica.

Zaštita maloljetnih lica

- 1- Delikvencija-** u ovom slučaju socijalni radnici rade isključivo savjetodavno. Zakon o zaštiti i postupanju sa maloljetnicima u krivičnom postupku (Sl.novineFBiH, broj : 07/14) nalaže da se ne pokreću krivični postupci , a da se što više radi na razvoju i jačanju ličnosti maloljetnika. Za rješavanje ovih pitanja potrebna je saradnja sa drugim institucijama(PJ , Centar za mentalno zdravlje , škole , porodica i sl.) . Obaveza Centra je izlazak na teren, izrada socijalne anamneze , savjetodavan rad i sl. Za ovakav rad neophodno je da imamo **psihologa na teritoriji naše općine** . Ovim putem želimo naglasiti da imamo izuzetno dobru saradnju sa navedenim institucijama
- 2- Starateljstvo** – oblik zaštite maloljetnih lica bez roditeljskog staranja.
- 3 - Smještaj u hraniteljsku porodicu** - Ovaj vid brige o djeci se plaća i hranitelji imaju naknadu od kantona , ukoliko nema srodnika koji su obavezni da finsiraju smještaj.

Novi Zakon o hraniteljstvu se primjenjuje od marta 2018. godine i zahtjeva obuku hraniteljski porodica . U ovoj godini u našem Centru je izvršena prva obuka hranitelja i to za područje općina Maglaj , Tešanj i Doboj Jug.

Naša socijalna radnica Hasanić Jasmina uspješno je završila obuku za edukatora za hraniteljstvo tako da smo osposobljeni i za ovaj vid edukacije hranitelja.

Nadamo se da će hraniteljstvo kao oblik smještaja djece u drugu porodicu zaživjeti a da će se djeca što manje smještati u domove.

Ovaj način edukacije hranitelja-roditelja nam je pokazao značaj i potrebu za ovakvom vrstom obuke roditelja , te se iskreno nadamo da bi se to moglo uvesti kao obaveza za sve mlade bračne parove.

4- Usvojenja-

5- Djeca sa psihofizičkim smetnjama u razvoju- imaju pravo na obrazovanje i osposobljavanje za život. Poslovi oko kategorizacije se provode na prijedlog pedagoške službe škole, pred novu školsku godinu, avgust-septembar. Trenutno se kategorizacija vrši u Centru za socijalni rad Tešanj, mada svaka općina može formirati Komisiju ukoliko ima potreban stručni kadar.

6- Djeca sa težim smetnjama koja se ne mogu osposobiti za samostalan život i rad, pohađaju Dnevni centar u Žepču, a stariji dolaze na radno-okupacionu terapiju u prostorije našeg Centra koje smo ustupili Dnevnom centru.

7- Zlostavljanje djece – i u ovim slučajevima socijalne radnice izlaze na teren, najčešće, po prijavi djelatnika MUP-a. Problem je u strahu, nepoznavanju zakona i sl. jer se roditelji rijetko usude, djeca pogotovu da prijave onog drugog roditelja za nasilje.

Česte su prijave međuvršnjačkog nasilja, cyber nasilja i sl. Po tom pitanju imamo u planu projekat edukacije djece u saradnji sa Policijskom stanicom Maglaj , gdje bi se kroz radionice djeca upoznala sa svojim pravima, vrstama nasilja, ali i sa odgovornostima, tj. posljedicama koje ih čekaju ako budu uključeni u neki od oblika nasilja. Realizacija projekta kreće u oktobru ove godine.

8- Maloljetnički brak- mi smo po Porodičnom zakonu ovlašteni za davanje saglasnosti i savjetodavni rad za maloljetnicima.

Zaštita punoljetnih lica

Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom (Sl.novine ZDK, broj:13/07), propisana su prava koja punoljetna lica mogu ostvariti pri Centru za socijalni rad.

1- Stalna socijalna pomoć- trenutno ovu pomoć ostvaruje 65 lica. SNP se isplaćuje u iznosu od 129-170 KM i finansira se 60% iz kantona i 40 % iz općine.

2- Smještaj u ustanove- se ostvaruje uz suglasnost resornog ministarstva ZDK

3- Starateljstvo- Centar imenuje staratelja , te vodi računa o šticecima, njihovim pravima i imovini. Također, Centar izdaje i rješenja o starateljstvu za posebne slučajeve

4- Nasilje u porodici – najčešće po prijavi PS Maglaj socijalne radnice izlaze na teren, obavljaju razgovore i rade socijalnu anamnezu po potrebi. Uglavnom se radi o blažim oblicima fizičkog i verbalnog nasilja, te se pozivaju strane na savjetodavne razgovore u Centar.

Smatramo da je nasilja ima više nego što se prijavljuje. Strah i ekonomska zavisnost žrtve od nasilnika, kao i naš mentalitet, tj. visok prag tolerancije na nasilje, bilo ono fizičko ili verbalno dovode do toga da se nasilje ne prijavljuje .

5- Jednokratna i privremena novčana pomoć

Isplaćuje se na zahtjev građana u skladu sa našim mogućnostima. Jednokratna pomoć se može odobriti do 200 KM , dva puta godišnje, a privremena u iznosu od 100 do 300 KM , i može se dodijeliti samo jednom u godini.

Centar je ograničen u ovom području jer sredstva povremeno dobijamo od Kantona u iznosu od 9600,00 KM godišnje . Od općine ne dobivamo sredstva za tu namjenu iako smatramo da smo mi , kao Ustanova, zakonom ovlašteni za pružanje takve vrste pomoći i najbliži smo porodicama, najbolje poznajemo porodične prilike i stvarne potrebe. U većini gradova ZDK isplatu JNP rade Centri, te smatramo da je to potrebno uraditi i u našoj općini uz saradnju sa resornom službom.

OSTALA PRAVA

Zdravstvena zaštita

Ovaj vid zaštite je omogućen za pojedince koji nemaju istu po bilo kom drugom osnovu. Međutim, u praksi se često javljaju lica koja ne možemo osigurati, a nerijetko su to teško oboljela lica ili povratnici. Tu smo ograničeni zakonskim propisima i trebalo bi raditi na tome da se i ta lica uvedu u pravo preko opštinske službe, jer je zdravstvena zaštita jedno od temeljnih ljudskih prava.

Prava neratnih invalida

Regulisana su Federalnim zakonom (Sl.novine FBiH ,broj: 36/99,054/04 i 39/06).

U posljednje vrijeme evidentno je povećanje broja građana koji se obraćaju ovom Centru radi vještačenja zdravstvenog stanja kod Instituta za medicinsko vještačenje u Zenici. Uglavnom se radi o oboljelim licima od karcinoma i moždanom udaru. Obzirom da je visok prag za prolazak na komisiji – ocjena invalidnosti od min 90 %, veliki broj oboljelih ne može ostvariti pravo na invalidninu, dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica i ortopedski dodatak. Povećan je i broj RVI-a (dvojni korisnici) koji žele ostvariti ovo pravo jer to pravo ne ostvaruju kao ratni vojni invalidi. Velika je potražnja i za ortopedskim pomagalicama jer ih korisnici ne mogu besplatno dobiti preko ZZO –a ZDK .

Dječiji dodatak

Pripada porodicama čiji mjesečni prihodi po članu domaćinstva ne prelaze 15 % od prosječne plaće Kantona (oko 115 KM po članu). Mislimo da zakonsko rješenje nije najbolje i da bi u ovakvoj situaciji pravo na dječiji dodatak trebali imati svi.

Poražavajuća je činjenica da imamo sve manje djece , odnosno da nam porodice masovno odlaze. Ovaj podatak se vidi i po broju učenika u osnovnim i srednjim

školama. Smatramo da kao općina moramo uraditi nešto po pitanju stimulacije nataliteta ali i smanjiti odlazak srednjoškolaca :

- Uvesti naknade za drugo , teće i sl. dijete, koje će biti veće od onih za prvo
- subvenciju za kamate na stambene kredite , subvenciju za smještaj djece samohranih roditelja u gradski vrtić,
- subvenciju za prevoz srednjoškolaca (veliki broj odlazi ih u Žepče), subvenciju za topli obrok u školama .

Ovo je problem kojeg svi moramo biti svjesni .

Naknada umjesto plaće ženi-majci u radnom odnosu

Se isplaćuje ženi-majci u vrijeme porodijskog odsustva. Naknada iznosi 80% od utvrđene osnovice. Novina je da većina poslodavaca isplaćuje i ostatak , 20% do pune plaće, porodiljama.

Naknade za ženu-majku koja nije u radnom odnosu

Imaju pravo dobiti one porodilje čija mjesečna primanja u domaćinstvu ne prelaze 50% prosječne plate Kantona.

Ovo je ,također, veliki problem jer 50% od prosječne plaće Kantona iznosi cca 370 KM a minimalna plaća je 420 KM. Smatramo da se u ovom području mora djelovati prema višim instancama , odnosno tražiti izmjene zakona , kako bi se zaštitile i nezaposlene majke.

Zaštita braka i porodice

Centar , kao organ starateljstva, pruža savjetodavne usluge bračnim partnerima sve u cilju očuvanja porodice. U slučaju razvoda bračni partneri pokreću brakorazvodnu parnicu i obavezni su , ukoliko imaju maloljetnu djecu , podnijeti zahtjev za posredovanje.

Zabrinuti smo zbog povećanog broja brakorazvodnih parnica. Smatramo da je Porodično savjetovalište(predviđeno i Odlukom o sprovođenju socijalne zaštite na području općine Maglaj iz 2013.) neophodno. Trenutno imamo psihologa u CMZ Maglaj, ali zbog velikih potreba mislimo da je neophono angažovati i psihologa koji bi radio u Centru, a koji bi bio i na usluzi našim školama.

-Pored navedenih poslova Centar obavlja i druge poslove na zahtjev stranaka, obilazimo korisnike smještene u ustanovama i one pod starateljstvom.

- Želimo istaknuti dobru sradnju sa PS Maglaj, Domom zdravlja Maglaj, resornim ministarstvom, svim ustanovama socijalne i zdravstvene zaštite u F BiH, školama u našoj općini, Crvenim križem, Merhametom i organizacijom SOS Dječija sela, gdje zajedno nastojimo pomoći našim korisnicima.

- Također, nastojimo se povezati sa što više humanitarnih organizacija i kroz projekte poboljšati kvalitetu pruženih usluga našim građanima(realizovano niz projekata od podjele kurbanskog mesa, paketa za porodilje, pelena za djecu, školskog pribora za djecu i dr.)

ZAKLJUČAK

JU Centar za socijalni rad Maglaj redovno izvršava svoje obaveze u skladu sa kadrovskim i finansijskim mogućnostima. Imamo kvalitetan kadar sa dugogodišnji iskustvom. Naravno da uvijek može bolje a mi tome i težimo. Imamo svoju fcb stranicu kako bismo se i nataj način približili građanima. Građani se mogu obratiti za savjet svaki radni dan u toku radnog vremena. Imamo dežurnog socijalnog radnika koji ,na poziv , izlazi na teren i van radnog vremena. Obavljamo poslove posredovanja i edukacije hranitelja, što drugi Centri ne rade. U narednom periodu imamo u planu obilazak svih MZ gdje ćemo sa predstavnicima istih običi socijalno ugrožene porodice i steći pravu sliku o stvarnim potrebama i problemima.. Također, u saradnji sa MDD“ Merhamet“planiramo pokrenuti projekat“ Kućna njega“ , jer je evidentan sve veći broj starih i bolesnih lica o kojima nema ko da brine.

Samo zajedno možemo popraviti stanje u našoj općini. Trebamo raditi na edukaciji građana , da znaju koja su im prava i gdje ih mogu ostvariti. Smatramo da je socijalna zaštita jednako važna kao i zdravstvena., te moramo donijeti odluku šta nam je prioritet , koja kategorija građana i koja prava.

Nama ,kao organu starateljstva , je prioritet porodica sa djecom, bez da zanemarujemo ostale kategorije. Zdrava porodica je temelj društva i moramo se posvetiti brizi i zaštiti iste. Posebnu pažnju moramo posvetiti zaštiti djece. Nasilje nije samo fizičko, dosta je prisutno i psihičko nasilje kao i zanemarivanje, zatim cyber nasilje i međuvršnjačko nasilje, dostupnost narkotika, što sve u velikoj mjeri šteti normalnom psihofizičkom razvoju djeteta. Zbog toga se moramo više angažovati na zaštiti djece , kako bismo smo imali zdravije društvo.

Maglaj, 12.9.2019.

